

A Csodás kertem magánarborétum és a MediterránFarm

A Zsirai Mese kert Óvoda pályázati anyaga

A Zsira Mese kert Óvoda Győr-Moson-Sopron megyében található, 900 fős település 2 csoportos óvodája. Óvodánkba jelenleg 41 gyermek jár a faluból és a környező településekről. Többségében jómódú, rendezett családi háttérrel rendelkező gyermekek kerülnek hozzánk.

Az óvodai nevelésünkben fő irányvonalként követjük az **egészséges életmód alakítását, a fenntarthatóságot, a környezettudatos szemlélet formálását, a környezeti nevelés** fontosságát. Helyi Pedagógiai Programunkat, éves munkatervünket is ezen irányelvek mentén készítjük és alakítjuk.

Az óvoda épülete mögött tágas játszóudvar és ovikert található. Óvodánk az idei évben 3. alkalommal nyerte el a **Zöld Óvoda** címet. 2021 óta **Madárbarát óvoda** vagyunk. Tagjai vagyunk az **Iskolakert Hálózatnak**, pályázatuk ismételt elnyerésével az idei évben mentor ovikert lettünk.

A **fenntarthatóságra törekvés** mindennapi tevékenységünket is áthatja amellet, hogy erre törekszünk az óvoda nevelésünk által is (pl.gyömolcs és zöldséghulladékot komposztálunk, mulcsolunk, esővízzel öntözünk, napenergia segíti intézményünk energetikai működését az energiatakarékos izzók, fénycsövek mellett; folyamatosan barkácsolunk a hulladék anyagokból: dobozok, fonalmaradékok, konzerves dobozok, természet kincsei... stb.). A szelektív hulladékgyűjtés keretében csoportonként gyűjtjük a papírt, műanyagot és vegyes hulladékot. Udvaron a konténerek is ez alapján különböztetjük meg. Használt elemek elhelyezésére is van lehetőség az óvoda területén.

A gyermekeknek jó példát mutatunk:

-a vízfogyasztás területén: kézmosásnál nem folytatjuk „órákig,, a vizet, az el nem fogyasztott vízzel virágokat öntözünk.

-energia takarékoság területén: a termekben csak addig világítunk a villanyokkal, míg a természetes fény nem elegendő.

-anyagokkal történő takarékoskodás -újrahasznosítás: apróbb papírdarabokat sem dobunk el, abból még lehet ragasztani-tépni-barkácsolni, természet kincseiből játékok, ajándékok készülnek, magvakat válogatunk, mérünk,stb.

Az óvoda udvarán már régóta végeztünk kerti munkákat, kisebb-nagyobb lelkesedéssel. A 2020-as évben óvodánk udvarán alakítottuk ki **Magbölcső-ovikertünket**, ahol gyümölcsös fák, bogyós gyümölcsösök, zöldséges ágyások, fűszernövények termesztése, virágok gondozása folyik. Törekszünk arra, hogy őshonos, tájfajta növényeket neveljünk a kertünkben, ezért helyi kertészetből is vásárolunk palántákat, de magunk is próbálkozunk magfogással. Kertünk vegyszermentes, kihasználjuk a növények egymásra gyakorolt pozitív hatását, a tápanyagok utánpótlását pedig a komposztból nyerjük.

Az ovikert mellett egy **kísérletező házikót** építettünk fel a Covid időszak végén szülői segítséggel, bontott téglából: itt ültethetünk, növényeket száríthatunk (udvarunk hársfájának virágát, citromfűvet, levendulát, mentát, csalánt, stb.), itt zajlanak kísérletezések, de helyszíne lehet mesélésnek is (padokkal, asztallal, kialakított terasszal rendelkezik). Szülők készítettek egy időjárás jelölő táblát is, melyen jelölni tudjuk az aktuális időjárást. Itt raktározzuk zárható ajtóval a kerti eszközeinket is.

Ágyásainkban megtalálhatóak az év folyamán: retek, saláta, borsó, bab, sóska, fokhagyma, újhagyma, burgonya, cékla, paprika, paradicsom, uborka, padlizsán, cukkini, tök, snidling, menta, zsázsa, citromfű, levendula, eper, medvehagyma, szeder, ribizli, málna, egres, alma, cseresznye, őszibarack. A zöldségeket társításokban, vetésforgóban ültetjük minden évben

vetési napló vezetésével. Mulcsolásként fűnyesedéket és száraz faleveleket használunk, melyek segítségül szolgálnak a kiszáradás ellen és a gyomok szabályozásában is. Az idei évben ágdarálóval gazdagodott eszközállományunk, az így keletkezett mulcsot az utcai virágos és bokros ágyásainkban használjuk majd fel. Vetünk, palántázunk, magfogással próbálkozunk (főként a büdöskénél van sikerünk, s ezt vetjük el a következő évben).

Sziklakerti és egyéb virágágyásaink számos méhecskét, pillangót vonzanak, akik számára naponta itatókat töltünk fel. Lepkehotel, bogárhotelek, darázs-garázs, madárodok gondoskodnak az udvarunkon előforduló élőlények biztonságáról. E tárgyak jelentős részét gyermekekkel barkácsoltuk, ill. szülői segítséggel készítettük el. A gyermekek hagyományosan minden évben Föld napja alkalmából virágokkal telepítik be az óvoda udvarát, mely esztétikailag is megnyugvást, szépséget közvetít. Ezeket közösen ültetjük el az ágyásokba és virágládákba a gyermekekkel.

Ovikertünk gondozása, a szükséges kerti munkálatok az egész év menetét meghatározzák: hiszen kezdődik tavasszal a veteményezéssel, metszéssel, palántázással, majd folytatódik gyomlálással, öntözéssel, megfigyelésekkel, ok-okozati összefüggések keresésével, kísérletezésekkel, vizsgálódásokkal, aztán a kóستolgtatással, feldolgozással, fogyasztással, szárítással, maggyűjtéssel. Ősszel betakarítunk, komposztálunk, ásunk, trágyázunk, s kezdetét veszi a levélseprés, levélgyűjtés, süni lakok készítése.

Az ovikertünk locsolását nagyrészt az **esővízgyűjtő** 2 tartályunkból végezzük a gyermekkel közösen. Ezek kezelését a nagyok már önállóan is végzik felnőtt felügyelete mellett. Az öntözés, locsolás mindennapos tevékenység a tavaszi-nyári melegben. Elegendő kis kannánk van a gyermek számára az esővízgyűjtők mellett.

Egész évben **komposztálunk**: konyhai zöldség és gyümölcshulladékokat, lehullott falevelet, fűnyesedéket, növényi részeket felaprítva. Az őszi komposztálás jeles napunkon megforgatjuk a komposztot és rostálunk is, a kapott humusszal ágyásaink földjét gazdagítjuk (közben nagyítókkal ismerkedünk az apró rovarokkal, bogarakkal, férgekkel, azok hasznával/fontosságával).

A madarak itatása mindennapos tevékenységünk, a hideg idő beálltával etetjük őket a megtermelt napraforgó magokkal, saját készítésű madárkaláccsal, madáreleségekkel.

Szerencsések vagyunk abból a szempontból is, hogy a gyermekek szülei támogatják elképzeléseinket, a felhívásainknak eleget tesznek, és aktívan kiveszik részüket a feladatokból.

Erre néhány szép példa:

- óvodánk nevét a tavalyi évben „kereszteltük” Zsirai Mesekert Óvodává, melyre a szülők is tehettek javaslatot, majd a szavazásban is részt vettek az óvoda dolgozói mellett

- Mini-kerteket készítettek a szülők régi kosarakból, ládákból, melyeket megcsodálhattak településünk lakói is az óvoda udvarán

- a tavalyi évben annyi virág gyűlt össze Föld napja alkalmából, hogy egy újabb virágos ágyást tudtunk kialakítani szülői összefogással egy vidám délelőtt

- az idei év áprilisában a szülők bevonásával Kneipp taposó ösvény kialakítását valósítjuk meg

- a gyermek óvodai élményeiket újraélik otthonaikban, több szülő számol be arról, hogy az otthoni konyhakertben is kerülnek gyermekeik számára ágyások, melyet a gyermek elképzelésinek megfelelően ültet be és erről igyekszik gondoskodni.

Az ovikerti tevékenységeinek kívül a csoportszobákba is bekerül a „természet 1-1 darabkája”: pl: télen csíráztatunk, hajtatunk, kísérletezünk, gilisztafarmot készítünk – e tevékenységek többnyire a hideg idő beálltával zajlanak.

A különböző tevékenységeink megvalósításához is felhasználjuk a természet kincseit: szabad játék során piacozunk igazi termésekkel, ragasztunk magvakat, játszunk a gesztenyékkel: mérünk, sorba rendezünk, stb. mesélünk igazi réparól, tököcskéről, stb.

Az óvodakert egész éves gondozása. a munka jellegű tevékenységek fejlesztő hatással vannak óvodánk kiemelt figyelmet igénylő gyermekeire is. Ezek segítségével a fokozott mozgásigények kielégítésre kerülnek, alakul a monotómia tűrésük, fejlődik mozgáskultúrájuk és feladattudatuk, alakulnak társas kapcsolataik.

A csoportok halakat és afrikai csigát gondoznak napi rendszerességgel. követi az évszakok változásait és a jeles természetvéde napokhoz.

Zöld sarkunk

Zöld faliújságunk aktuális híreket közvetít : pl év madara, emlőse, stb. Óvodás csoportjainkkal gyakran kirándulunk a településen, annak környékén, sokat kerékpározunk, előnyben részesítjük az élményszerző programokat: pl: nagyüzemi vetés, aratás megfigyelése a mezőn, kirándulás a helyi Szent János tóhoz, homokbányában várjuk és figyeljük meg a gyurgyalagokat, tyúkokat etetünk, szüretelünk a családok szőlőseiben, majd préselünk és fogyasztjuk a mustot.

Évente több alkalommal erdei kirándulást szervezünk, **erdei ovi** programokkal a zsirai és undi erdőbe – egyik óvodapedagógusunk erdőpedagógus is, aki ezt a feladatot felkarolja. Emellett a Szombathelyi Erdészeti Erdei Iskolával és a Soproni Erdők Házával is jó kapcsolatot ápolunk, évente felkeressük őket.

Múzeumpedagógiai foglalkozásokon veszünk részt a Soproni Múzeumnegyedben, és Kőszegen az Arany Egyszarvú Patikamúzeumban. Színes-interaktív játékos tanulásban lehet részük a gyermekeinknek, pl: beporzás, honismeret, öltözködés, gyógynövények, stb.ezen intézmények segítségével.

Együttműködési szerződésünk van a Fertő-Hanság Nemzeti Parkkal, ahova évente kirándulunk és hívjuk meg őket az óvodába: Házhoz megyünk programjaikkal.

Rendszeres résztvevői vagyunk az MME, FHNP, Soproni Vízmű Zrt. és egyéb intézmények rajzversenyeinek, többnyire természettel kapcsolatos rajzversenyeinek, kisebb-nagyobb sikerrel. Országos programokba is bekapcsolódunk, melyek az egészséggel, természetvédelemmel kapcsolatosak,pl.: faültetés 2025 márciusában, települések szemétszedési akciója, Happy-hét.

A pályázati anyagot készítette: Mészáros Renáta óvodavezető/igazgató

Zsira, 2025. 03. 31.